

EN AV MINA större läsoplevelser före tonåren utgjordes av en bok som kapplöpningen till Sydpolen. Norrmannen mot engelsmannen, Amundsen mot Scott, insiktsfullt ledarskap och hundar mot motorslädar och hästar. Utsikterna såg klart bättre ut för Amundsen redan på förhand – samtidigt som de litterära utsikterna mot den goda historien främst får tillskrivas förloraren Scott: de tragiska omständigheterna kring hans dödliga öde på Antarktis is är, som så ofta, ett rikare stoff att väva fram spänning kring än berättelsen om segrarens rakare och mer problemfria väg.

I det här numret av *Presens* träder vi in i Amundsens vita landskap, liksom i våra ständiga resors problematiska konsekvenser för det demokratiska samtalet. Tålmod verkar inte ligga för den moderna resenären, utsikten från ett långsamt tuffande tågs fönster är inte central, målet är allt och resan bara en förflyttning. Kopplingen mellan de inre och yttre rörelserna och detta förhållandes möjligheter till självförståelse är frånvarande. Demokratin försvaras av de som härdar ut och fortsätter att hävda fundamentala värderingar på plats i den icke exotiska vardagsmiljön. Kan resandet rentav bära på antidemokratiska tendenser?

Carl Fredrik Hill målade det som fanns runt omkring honom. Självlysande landskapsvyer innehållande hans inre bilder, som knappast kan beskrivas som lysande utsikter för honom själv. Mental kollaps blev resultatet av alla intryck och de förväntningar som gömdes i skapandeakten och i det här dubbeleggade temanumret närmar vi oss kreativitetens kärna i Hills fotspår.

Att bli snöblind är en reell risk för polarfararen. Kanske är det ungefär som det illavarslande drömtillståndet i en annan av numrets texter. Att inte helt kunna öppna ögonen och greppa tillvaron. Att tvingas blunda för att läka såren på hornhinnan med förhoppningen om att se klart vid ett senare tillfälle.

När vi väl ser igen gör vi det via Malte Perssons nya diktsamling, med den ansvarstagande titeln *Till dikten*, i vilken poesins potential och utsikter undersöks klarsynt. Vad är egentligen en dikt, dikter? Kanske är de maneter: lika urgamla som undanglidande som vackert märkliga och närvarande. ♦